

GUIA DOCENT
INFERMERIA COMUNITÀRIA

Any acadèmic 2014-15

Informació general de l'assignatura

Denominació	INFERMERIA COMUNITÀRIA
Codi	100415
Semestre d'impartició	1r Q Avaluació Continuada
Caràcter	Obligatòria
Nombre de crèdits ECTS	6
Crèdits teòrics	0
Crèdits pràctics	0
Horari de tutoria/lloc	Despatx 2.17 Horari a convenir
Departament/s	Infermeria
Modalitat	Presencial
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.
Idioma/es d'impartició	Català
Grau/Màster	Grau en Infermeria
Horari de tutoria/lloc	Despatx 2.17 Horari a convenir
Adreça electrònica professor/a (s/es)	Palmira.rius@infermeria.udl.cat 973702469

Informació complementària de l'assignatura

Infermeria Comunitària s'imparteix en el tercer curs del grau d'infermeria, i malgrat haver-ne tingut referències durant el grau, és en aquesta assignatura on haureu d'aprofundir en el concepte general d'infermeria comunitària i en totes aquelles vessants que us desvetllaran l'enorme connexió d'aquesta matèria amb la salut.

Cal una visió holística i creativa per relacionar la part teòrica amb la part pràctica. Us encoratgem a gaudir de les propostes educatives que desitgem us facin millors persones i excel·lents infermeres i infermers.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Objectius d'aprenentatge de la matèria / assignatura

- Conèixer les directrius del Pla de Salut 2011-15 i la Llei de Salut Pública del 2009
- Adquirir els coneixements i les habilitats necessàries per poder formar part de l'equip d'atenció primària de salut .
- Identificar els factors relacionats amb la salut i els problemes de l'entorn per tal d'atendre a la persona en situació de salut i malaltia, així com integrant de la família, grup i de la comunitat.
- Conèixer les bases i les aplicacions de la promoció i educació per la salut.
- Identificar la importància de la investigació i donar-hi suport per a l'assoliment dels objectius de salut de la persona i grups en les cures d'infermeria i de salut en general.

Competències

Competències Transversals

- Compromís ètic (capacitat ètica / i autocrítica/capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica/capacitat de prendre decisions i adaptació a noves situacions).
- Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes/capacitat de buscar i integrar nous coneixements i actituds).
- Sostenibilitat (capacitat de valorar l'impacte social i mediambiental d'actuacions en el seu àmbit/capacitat de manifestar visions integrades i sistemàtiques).
- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú/capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).

Competències Específiques

- Comprendre la funció i les activitats que el professional d'infermeria ha de desenvolupar per treballar com a part de l'equip d'atenció primària
- Educar a la persona i grup per promoure l'autonomia i el control sobre la seva salut.
- Integar en la pràctica els protocols i pautes organitzatives i els estàndards professionals.
- Promoure l'actitud positiva de col·laboració, de respecte i de treball en les relacions amb els companys i companyes i professores.
- Incitar la creativitat com a eina facilitadora de l'aprenentatge i com a futur i/o futura professional.

Continguts fonamentals de l'assignatura

CONTINGUTS FONAMENTALS DE L'ASSIGNATURA Tema 1. La infermeria comunitària • Conceptes generals de Salut Pública i Infermeria Comunitària • Concepte de salut • El dret a la salut • Antecedents, pràctica professional i àmbits d'actuació SEMINARI.- Planificació i distribució dies mundials Tema 2. Globalització i salut • Globalització i Salut • Objectius del Mil·leni de Nacions Unides • Salut per a tots al Segle XXI • Polítiques saludables • Salutogènesi SEMINARI.- Comunitats saludables Tema 3. Salut ambiental • Medi Ambient i Salut • Desenvolupament sostenible • La contaminació ambiental : aire, aigua . Efectes en la salut SEMINARI.- Grup de discussió sobre problema mediambiental Tema 4. Els determinants de la salut • Determinants socials de la salut • Desigualtats en salut • L'exclusió social • Immigració i salut • Diversitat cultural. Infermeria multicultural SEMINARI.- Valoració determinants de la salut Tema 5. Models d'educació sanitària • Estratègies de prevenció dels problemes de salut • Nivells de prevenció • La promoció i protecció de la salut • Metodologia de la EpS (Mètode Precede) SEMINARI.- Elaboració de material didàctic de suport Tema 6. La promoció de la salut • La promoció de la salut en el adult • Programa PAPPS SEMINARI.- Exposició treball sobre Dies Mundials Tema 7. Programes en Atenció Primària de Salut • ATDOM • El pacient expert SEMINARI.- El pacient expert Tema 8. Intervencions comunitàries (i) • El concepte de Comunitat • Valoració i anàlisi de les necessitats de salut a la Comunitat • La xarxa • Determinació de necessitats SEMINARI.- Instruccions treball fi d'assignatura. Estudi pràctic projectes comunitaris Tema 9. Intervencions comunitàries (ii) • Priorització • Avaluació SEMINARI.- Valoració de projectes comunitaris Tema 10. L'organització del treball en atenció Primària de Salut • L'equip d'APS • La Cartera de Serveis de la Infermeria Comunitària • La Consulta d'Infermeria • Atenció a la Demanda en la consulta d'infermeria SEMINARI.- Casos pràctics. Protocol Atenció a la Demanda d'Infermeria Tema 11. Comunicació / Entrevista clínica • La comunicació • Estratègies que milloren la comunicació • Entrevista Motivacional • Tècniques d'entrevista SEMINARI.- Entrevista clínica. Rol playing Tema 12. Dona i salut • La família com unitat de cuidatges • Desigualtats en la salut entre homes i dones • Resum Informe anual OMS dones SEMINARI.- Recursos i Serveis d'Atenció en la Violència de Gènere Tema 13. E-learning i proves diagnòstiques • Proves diagnòstiques (radiologia, scanner, ressonància magnètica, etc) pel cribratge y tractament en APS • E-learning a l'entorn sanitari SEMINARI.- Exposició de proves diagnòstiques per grups Tema 14. Programes comunitaris a l'Atenció Primària de Salut • NEREU • PAFES • SiE SEMINARI.- Pre-avaluació de treballs Tema 15. Miscel·lània • Glossari en Infermeria Comunitària • Codi Europeu contra el Càncer • Material de reforç SEMINARI.- Exposició de treballs fi d'assignatura

Eixos metodològics de l'assignatura

Sessions explicatives i/o demostratives de continguts que tenen la finalitat d'explicar els conceptes bàsics necessaris per a la comprensió de la matèria. Es realitzaran mitjançant l'exposició de la professora, dels estudiants (de forma individual i en grup, a través d'un treball formatiu i col·laboratiu) i l'exposició de convidats/des experts/es.

Seminaris teòrico-pràctics que consistiran en fer debats de casos i exposicions, de manera que caldrà una participació activa. També es farà una discussió de documentació en interrelació amb els continguts teòrics. A més a més, caldrà consultar bases de dades i publicacions científiques .

Role -playing, simulacions i cinefòrum.

Desenvolupament de tècniques de treball en equip, discussió crítica i posada en comú.

Aplicació dels conceptes del programa d'educació per la salut i immersió en grups comunitaris.

Cadascun dels grups haurà de preparar un treball escrit proposat per la professora, el qual haurà d'estar documentat; posteriorment i s'haurà d'exposar.

Els objectius de l'assignatura, en una part fonamental s'assoleixen mitjançant l'estudi i el treball autònom.

A principi de curs s'exposarà detalladament la programació, la bibliografia, els seminaris, els treballs i les formes d'avaluació.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

ECTS	Activitats presencials (40%)		Activitats no presencials de treball autònom (60%)	Total hores dedicació alumne
	Classe teòrica (50%)	Seminaris (50%)		
6	30h	30h	90h	150h

Calendari:

El de la UdL i el corresponent al 3r. curs del grau en infermeria

Seminaris a determinar segons els grups.

Període de classes del 15 de setembre del 2014 al 16 de gener del 2015

Sistema d'avaluació

AVALUACIÓ CONTINUADA

1.- Avaluació dels coneixements: Prova escrita que consisteix en 5 preguntes curtes, 2 punts per pregunta contestada correctament i correspon al **50%** de la nota total.

Cal treure en l'examen un 6 com a mínim.

2.- El treball en grup. **30%**

3.- Exposició del treball equival **10%** de la nota.

4. L'assistència compta un **10%** (es pot faltar a dos seminaris)

Per aprovar l'assignatura cal obtenir una qualificació global mínima de 6 punts.

Per tal de superar l'assignatura caldrà:

- Assistir al 80% dels seminaris
- Superar amb una puntuació mínima de 6 cadascuna de les activitats avaluatives.

1.- Realització de la prova escrita	50%
2.- Elaboració d'un treball grupal	30%
3.- Exposició del treball en grup	10%
4.- Assistència	10%

AVALUACIÓ ÚNICA

1.- Avaluació dels coneixements: Prova escrita que consisteix en 5 preguntes curtes, 2 punts per pregunta contestada correctament i correspon al **50%** de la nota total.

Cal treure en l'examen un 6 com a mínim.

2.- El treball individual. **35%**

3.- Exposició del treball amb **15%** de la nota.

4. L'assistència no compta

Per aprovar l'assignatura cal obtenir una qualificació global mínima de 6 punts.

1.- Realització de la prova escrita	50%
2.- Elaboració d'un treball individual	35%
3.- Argumentació d'una pregunta oral d'alguna part del treball.	15%
4.- Assistència	No es tindrà en compta , encara que podrà assistir a qualsevol activitat programada.

Bibliografia i recursos d'informació

BIBLIOGRAFIA Bàsica

Autor	Any	Títol	Lloc	Editorial	Descripció/ Comentari
SERRANO, M.I.	1990	<i>La Educación para la salud y participación comunitaria</i>	Madrid.	Díaz de Santos	Permet veure exemples de participació comunitària
ROCHON,	1991	<i>Educación para la salud. Guía práctica para realizar un proyecto</i>	Barcelona.	Masson.	Ajut imprescindible per el tema d'Educació per la Salut
ANNET H and RIFKIN S.	1995	<i>Guidelines for rapid participatory appraisals to assess community health needs</i>	Geneve	WHO	Guia para saber como conocer las necesidades en salud de una comunidad
MARTIN ZURRO, A. CANO PEREZ, JF	1999 4ªedició	<i>Atención primaria. Conceptos, organización y práctica clínica</i>	Barcelona	Mosby/Doyma	Capítols interessants per tal d'entendre el funcionament de l'AP
MARCHIONI M	1999	<i>Comunidad, participación y desarrollo. Teoría y metodología de la intervención comunitaria</i>	Madrid.	Popular	Marco Marchioni es un gran referente del trabajo con las comunidades.
RESTREPO/ MALAGA	2001	<i>Promoción de la salud : Como construir una vida saludable</i>	Colombia	Editorial mèdica panamericana	La promoció de la salut i la seua estructuració dins el curriculum sanitari.
COLOMER, R, ALVAREZ-DARCET, C..	2001	<i>Promoción de la salud y cambio social</i>	Barcelona	Masson..	Dóna una molt bona informació vers la promoció de la salut i la situa en la societat

CAJA C, et als.	2003, 2 ^a edició	<i>Enfermería Comunitaria III.</i>	Barcelona	Masson Salvat	Molt útil pel perfil professional
ROCA, R, M et als	2005	<i>Elementos conceptuales para la practica de la enfermera comunitaria</i>	Barcelona	Instituto Monsa de ediciones	Descriu les bases de la IC
CLEIN/JP	2006	<i>Arteterapia Una introducción</i>	Barcelona	Octaedro	Planteja l'art com acompanyament terapèutic en diferents processos
RUEDA J R, MANZANO I, DARÍO R, PÉREZ DE ARriba J, ZUAZAGOITIA J, ZULUETA G.	2008	<i>Promoción de la salud. Algunas teorías y herramientas para la planificación y evaluación de intervenciones sobre los estilos de vida</i>	Vitoria/Gasteiz	Eusko Jauriaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia	La evaluación de las intervenciones es uno de los problemas a los que nos enfrentamos al hacer comunitaria
AÑEZ E, DÁVILA F, GÓMEZ W, HERNANDEZ T, REYES I. & TALAVERA J.	2010	<i>Manual para la elaboración de un análisis de situación de salud.</i>	Maracay	IAE	Cómo empezar a trabajar en una comunidad.
LÓPEZ TORRENT E, y al.	2010	<i>Factores que facilitan y dificultan el desarrollo de los proyectos comunitarios. Estudio observacional de la red AUPA de centros de atención primaria de Cataluña</i>	Aten Primaria. 2010; 42 (4): 218-225.		La red AUPA es el conjunto de ABS que trabajan con orientación comunitaria.
MARTIN ZURROM JODA. G	2011	<i>Atención familiar y salud comunitaria</i>	Barcelona	Elsevier	Orienta cap a la salut comunitaria i planteja casos i la solució. Actualitza molt bé la participació comunitaria .

Webgrafia :

http://www20.gencat.cat/docs/salut/Home/Destaquem/Documents/plasalat_vfinal.pdf. Pla de Salut de Catalunya 2011-2015

http://www20.gencat.cat/docs/canalsalut/Home%20Canal%20Salut/Professionals/Desenvolupament_professional/Llibre_blanco/pdf/resum_executiu_lbps.pdf. Llibre blanc de les professions sanitàries a Catalunya

<http://www.gencat.cat/temes/cat/salut.htm>. Temes de salut. Generalitat de Catalunya

<http://www.who.int/es/> Organització Mundial de la Salut

<http://www.icn.ch/> Consell Internacional d'Infermeres

<http://enfermeriacomunitaria.org/web/> Associació d'Infermeria Comunitària

<http://www.pafes.cat/> Programa de Promoció de l'Activitat Física

<http://www.apoc-copc.org/cast/links.htm>. Grup de Treball d'Atenció Primària Orientada a la Comunitat

<http://cat-estilsdevidasaludables.blogspot.com.es/>. Estils de vida saludables

<http://saludcomunitaria.wordpress.com/151-2/>. Blog de Rafa Cofiño. Metge de Família de Astúrias. Gran referent d'Activitats Comunitàries

<http://www.thecommunityguide.org/index.html>. Recomanacions basades en la evidència d'intervencions comunitàries

<http://www.pacap.net/pacap/>. Programa Activitats Comunitàries en Atenció Primària

<http://www.xarxaups.cat/>. Xarxa UPS. Units per la Salut. Cervera

<http://translate.google.es/translate?hl=es&langpair=en|es&u=http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/16449751> Traductor de google

http://www.youtube.com/watch?v=x3nqoPRsgIU&feature=results_video&playnext=1&list=PL7BCAD8909309C192 Llei de Salut Pública

<http://www.youtube.com/watch?v=wYwHlKpQmqQ>: Vídeo 23 horas y medio. Explica en imágenes por qué y cómo hacer promoción de la salud